

Projekt om kommunal arbejdsgiverpraksis – resultater og metodebeskrivelse for tids- og opgaveregistreringsundersøgelse i fem kommuner

Notatet indeholder:

1. Kort introduktion til undersøgelsen samt hovedresultater.
2. Præsentation af samlede resultater for de fem kommuner.
3. Metodebeskrivelse.

Ad. 1: Kort introduktion til undersøgelsen samt hovedresultater

KL påbegyndte ultimo 2015 et projekt om Kommunal Arbejdsgiverpraksis. Som en del af dette projekt er der i foråret 2017 foretaget en arbejdstidsundersøgelse i samarbejde med fem kommuner: København, Frederikssund, Roskilde, Esbjerg og Middelfart. I disse kommuner har det pædagogiske personale i en række udvalgte daginstitutioner manuelt registreret deres tid henover en periode på 2 uger.

De overordnede resultater for undersøgelsen er:

- På tværs af de deltagende kommuner ses det, at 78,5 pct. af det pædagogiske personales tid i perioden registreres som "tid med børn". Alle 6 kommuner ligger relativt højt (fra 76,9 til 79,9 pct.).
- I alle kommuner ses et udsving i løbet af dagen i registreringen af "tid med børn". Der bruges generelt mest tid med børn om formiddagen, hvorimod tiden med børn er lavest omkring frokost og generelt ligger lavere om eftermiddagen end om formiddagen.
- Disse udsving i tiden med børn skal ses i lyset af, at der gennemgående i institutionernes vagtplaner er planlagt mest personale om formiddagen, hvorimod antallet af medarbejdere falder om eftermiddagen. Antallet af planlagt personale falder således markant før børnene forlader institutionen.
- Ud over "tid med børn" bruger det pædagogiske personale mest tid på "praktiske opgaver". Dette er et billede vi ser i fire af de fem kommuner. Praktiske opgaver, der foregår væk fra børn, dvs. uden involvering af børn, ligger på mellem 5,5 og 9,4 pct.
- Der ses en forskel mellem tids- og opgaveforbruget på tværs af personalegrupper. Overordnet bruger pædagoger mindre "tid med børn" end både pædagogiske assistenter, pædagogmedhjælpere, vikarer og medarbejdere under uddannelse. Det skyldes bl.a. at pædagogerne overordnet bruger mere tid på mødeaktivitet (6,2 pct.), planlægning (2,5 pct.), samtaler med forældrene (2,3 pct.) og administration (1,7 pct.) end andre personalegrupper.

Dato: 15. august 2017

Sags ID: SAG-2015-01256
Dok. ID: 2392803

E-mail: TRDI@kl.dk
Direkte: 3370 3085

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 8

Ad. 2 – Præsentation af samlede resultater for de fem deltagende kommuner

Tabel 1 viser den procentuelle fordeling på opgaver. Det pædagogiske personale bruger 78,5 pct. af deres tid med børn. Når medarbejderne ikke interagerer med børnene, bruger de særligt tid på praktiske opgaver uden direkte involvering af børnene (7,4 pct.), mødeaktiviteter (4,8 pct.) og pause (4,9 pct.).

Tabel 1 Opgavefordeling total, samlet for alle kommuner (pct. af total tid)

	Pct. af samlet tid
Tid med børn	78,5
Pause	4,9
Møde	4,8
Planlægning	1,7
Praktiske opgaver	7,4
Administration	1,1
Samtaler med forældre	1,7

Som det fremgår af tabel 2 udgør tid med børn mellem 76,9 pct. og 79,9 pct. på tværs af de fem kommuner. Praktiske opgaver udgør mellem 7,2 pct. og 9,4 pct. i fire ud af de fem kommuner, mens procentandelen er lidt lavere i Middelfart Kommune (5,5 pct.).

Tabel 2 Opgavefordeling total, kommuneopdelt (pct. af total tid)

	Kommune A	Kommune B	Kommune C	Kommune D	Kommune E
Tid med børn	78,0	76,9	79,3	77,8	79,9
Pause	4,1	4,9	5,8	4,2	5,1
Møde	4,5	5,1	4,4	6,3	2,7
Planlægning	2,2	1,6	1,2	2,0	1,8
Praktiske opgaver	8,0	9,4	8,3	5,5	7,2
Administration	1,1	0,5	0,3	2,1	1,4
Samtaler med forældre	2,1	1,6	0,8	2,2	2,1

Figur 1 illustrerer opgavernes tyngde i løbet af dagen. Figuren indeholder samtlige registreringer, som er modtaget fra registreringsperioden. Af figuren ses det, at:

- Tid med børn afholdes særligt om formiddagen. Tid med børn falder i forbindelse med frokosten, hvor pauseaktiviteterne stiger. Derefter er tid med børn faldende i løbet af eftermiddagen.
- Pause afholdes særligt mellem kl. 12:30 og 13:00.
- Møder afholdes særligt om formiddagen, omkring frokost og om aftenen.

Dato: 15. august 2017

Sags ID: SAG-2015-01256
Dok. ID: 2392803

E-mail: TRDI@kl.dk
Direkte: 3370 3085

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 8

- Planlægningsopgaver løses særligt om formiddagen og henover frokost.
- Praktiske og administrative opgaver løses henover hele dagen.
- Samtaler med forældre afholdes særligt i forbindelse med forældrenes aflevering og afhentning af børnene.

Dato: 15. august 2017

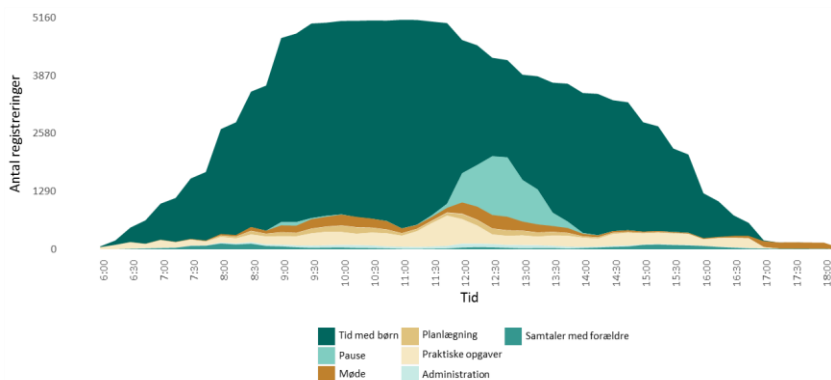
Sags ID: SAG-2015-01256
Dok. ID: 2392803

E-mail: TRDI@kl.dk
Direkte: 3370 3085

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

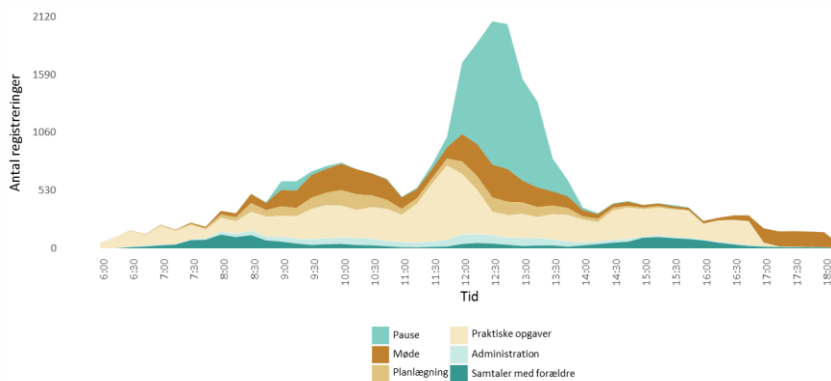
www.kl.dk
Side 3 af 8

Figur 1 Registrerede aktiviteter i registreringsperioden, inkl. tid med børn

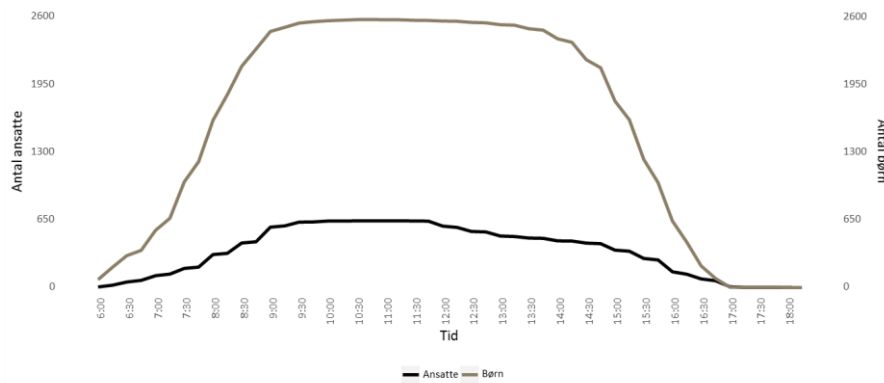
Variationen i det registrerede tidsforbrug på de opgaver, som ikke er børnetid, bliver tydeligere i figur 2, hvor tid med børn er udeladt.

Figur 2 Registrerede aktiviteter i registreringsperioden, ekskl. tid med børn

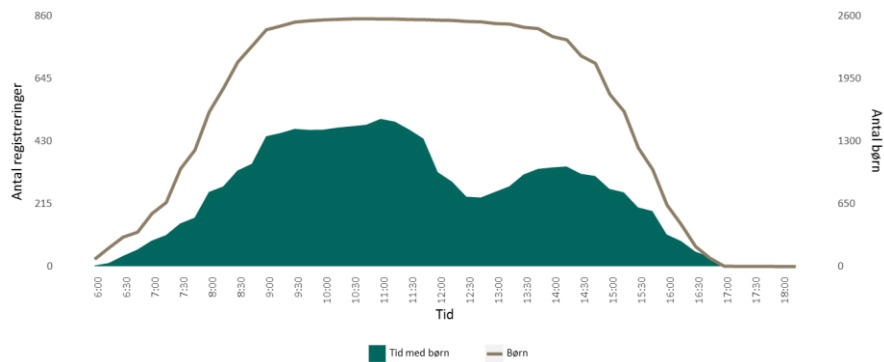
Faldet i tid med børn i figur 1 skal ses i lyset af, at antallet af medarbejdere i institutioner falder om eftermiddagen. Figur 3 viser det planlagte antal medarbejdere i kommunernes institutioner på en gennemsnitlig dag i registreringsperioden sammenholdt med antal børn i kommunernes institutioner på en gennemsnitlig dag i perioden. Antal medarbejdere er baseret på vagtplaner fra institutionerne for perioden, mens antal børn er baseret på registreringer af børnefremmøde. Figuren viser, at antallet af medarbejdere begynder at falde omkring frokost, og faldet fortsætter henover eftermiddagen. Til sammenligning falder antallet af børn fra omkring kl. 14 og frem.

Figur 3 Antal planlagte medarbejdere og antal børn på en gennemsnitlig dag i registreringsperioden

Faldet i tid med børn og antallet af planlagt personale henover eftermiddagen ses igen i figur 4, der viser antal børn og tid med børn på kommunernes institutioner på en gennemsnitlig dag i registreringsperioden. Kurven over tid med børn er højst om formiddagen, men falder omkring kl. 11:30, hvor tiden anvendt på pauser begynder at stige. Mellem kl. 13.00 og 14:00 stiger kurven over tid med børn igen, men den når ikke samme niveau som om formiddagen. Dette hænger sammen med faldet i antallet af planlagt personale samt tidsforbruget på andre opgaver om eftermiddagen, fx praktiske opgaver.

Figur 4 Antal børn og "tid med børn" på en gennemsnitlig dag i registreringsperioden

Tabel 3 viser fordelingen af registrerede opgaver blandt de fem stillingsgrupper. Heraf fremgår det, at:

- Pædagoger og pædagogiske assistenter bruger relativt mere tid på mødeaktiviteter og samtaler med forældre sammenlignet med de andre stillingsgrupper.
- Pædagoger bruger relativt mere tid på planlægning og administration sammenlignet med de andre stillingsgrupper.
- Alle stillingsgrupper bruger tid på praktiske opgaver.

Ovenstående medfører også, at pædagogerne er den stillingsgruppe, der bruger relativt mindst tid sammen med børn. Tabel 3 viser også, at tid med børn er højst blandt vikarerne.

Dato: 15. august 2017

Sags ID: SAG-2015-01256
Dok. ID: 2392803

E-mail: TRDI@kl.dk
Direkte: 3370 3085

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 8

Tabel 3 Registrerede aktiviteter fordelt på medarbejdergrupper (pct. af total tid)

	Pædagog (n=350)	Pædagogisk assistent (n=20)	Pædagog- medhjælper (n=221)	Under uddannelse (n=35)	Vikar (n=61)
Tid med børn	75,9	78,3	81,1	82,8	86,6
Pause	4,6	4,7	5,2	6,2	5,5
Møde	6,2	6,0	3,2	3,3	0,3
Planlægning	2,5	1,0	0,8	0,9	0,2
Praktiske opgaver	6,9	7,8	8,3	5,7	7,1
Administration	1,7	0,3	0,4	0,9	0,0
Samtaler med forældre	2,3	1,9	1,0	0,2	0,2

Dato: 15. august 2017

Sags ID: SAG-2015-01256
Dok. ID: 2392803

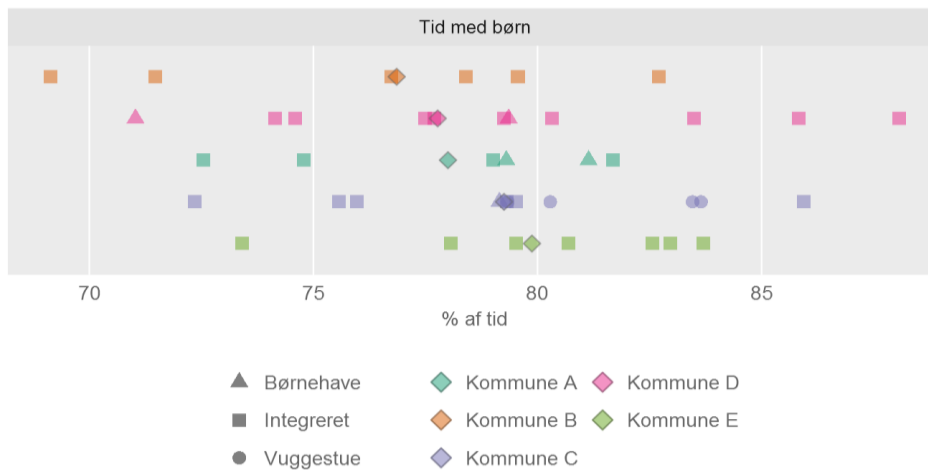
E-mail: TRDI@kl.dk
Direkte: 3370 3085

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 8

Figur 5 viser spredning mellem hhv. gennemsnittet for "tid med børn" i de deltagende kommuner samt "tid med børn" i de enkelte institutioner. Gennemsnittet for "tid med børn" ligger nogenlunde ens på tværs af kommuner, men med større variationer på tværs af de enkelte institutioner.

Figur 5 Registreret "tid med børn" fordelt på kommune og institutionsniveau

Ad. 3 – Metodebeskrivelse

I det følgende præsenteres undersøgelsens metodevalg, herunder udvælgelse af deltagere, dataindsamling, databehandling og afrapportering.

Udvælgelse af deltagere

Alle landets kommuner blev via brev til kommunaldirektøren inviteret til at deltage i analysen og samlet viste 12 kommuner interesse herfor. I alt har KL indgået samarbejde om tidsregistreringsanalysen med fem kommuner:

København, Frederikssund, Roskilde, Esbjerg og Middelfart. Antallet af deltagende institutioner varierer på tværs af kommunerne, jf. tabel 4.

Tabel 4 Antal deltagende institutioner¹

	København	Frederikssund	Roskilde	Esbjerg	Middelfart	Total
Antal deltagende institutioner	11	6	7	6	13	43

Undersøgelsen er gennemført blandt pædagogisk personale i de deltagende daginstitutioner.

Dataindsamling

Medarbejderne i de deltagende institutioner har registreret deres arbejdstid på et udprintet registreringskema i løbet af 10 arbejdsdage (dog med undtagelse af Roskilde Kommune, som har registreret i ni arbejdsdage). Registreringsperioden er forsøgt fastlagt uden for ferieperioder, perioder med helligdage, o.l., således at perioden så vidt muligt kan karakteriseres som *almindelig*. Kommunale forskelle i løbet af kalenderåret kan dog have indvirkning på resultaterne og muligheden for at sammenligne på tværs af kommunerne.

Tabel 5 opsummerer registreringsperioderne for de deltagende kommuner.

Tabel 5 Registreringsperioder²

	København	Frederikssund	Roskilde	Esbjerg	Middelfart
Periode	Uge 12-13	Uge 13-14	Uge 22-23	Uge 24-25	Uge 17-18

Registreringskemaet, der er anvendt i undersøgelsen, er udarbejdet af KL, men tilpasset til de enkelte kommuner i samarbejde med de lokale projektledere. Udgangspunktet for registreringskemaet indeholder følgende syv opgavekategorier:

¹ Ballerup: 6 institutioner

² Ballerup: Uge 17 og 24

1. **Tid med børn:** Al arbejdstid der afholdes sammen med et eller flere af institutionens børn, herunder både planlagte og ikke-planlagte pædagogiske aktiviteter, som falder umiddelbart under den daglige pædagogiske opgave.
2. **Mødeaktivitet:** Al intern og ekstern mødeaktivitet, der ikke falder under de andre kategorier, fx personalemøder, teammøder, stuemøder, møder med forvaltningen, møder om tilsyn, møder med eksterne samarbejdspartnere, tværfaglige møder og uformel sparring.
3. **Planlægning mv.:** Al planlægning samt andet pædagogisk arbejde uden børn, fx:
 - Gruppe- eller individuelt arbejde om planlægning af pædagogiske aktiviteter.
 - Sprogafklaring/sprogarbejde.
 - Tilsynsrapportering/underretninger.
4. **Administration mv.:** Al administrativt arbejde, der ikke falder under de andre kategorier, herunder fx vagtplanlægning og indkøb.
5. **Samtale med forældrene:** Alle formelle og uformelle samtaler og andet tid, der anvendes på forældrene, fx:
 - Samtaler med forældre, også om børn, der foregår uden børn
 - Forældremøder
 - Udformning af nyhedsbreve til forældre og anden elektronisk kommunikation
6. **Praktiske opgaver mv.:** Alt praktisk arbejde, der ikke falder i de andre kategorier, og som udføres uden *direkte* at involvere børn, fx oprydning, fremrydning og håndtering af vasketøj.
7. **Pauser:** Alle pauser fra arbejdet, der ikke falder i de andre kategorier, herunder også rygepauser. Både kortere og længerevarende pauser.

Registreringen er gennemført på tidsintervaller af 15 minutters varighed, hvor medarbejderne har sat kryds ud for den opgavekategori, som har fyldt mest i det pågældende kvarter. Der er således lagt op til, at medarbejderen kun skal sætte ét kryds for hvert kvarter, og tidsregistreringen indfanger derfor ikke den fulde kompleksitet i medarbejdernes opgavefordeling henover en arbejdsdag. Metoden er valgt ud fra et hensyn til forventet ressourceforbrug og værdi ved en mere detaljeret registrering.

Databehandling

Ved modtagelse af registreringskemaerne, er data indscannet og indtastet. KL har herefter kvalitetssikret data, hvilket blandt andet inkluderer håndtering af:

Dato: 15. august 2017

Sags ID: SAG-2015-01256
Dok. ID: 2392803

E-mail: TRDI@kl.dk
Direkte: 3370 3085

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 8

- Dubletter i skemaenumre som følge af kopiering af skemaer i institutionerne.
- Dobbeltregistreringer (2 eller flere skemaer fra samme medarbejder på samme dato).
- Manglende udfyldelse af medarbejderinformation og informationer om vagt (fx dato og mødetid).
- Tilfælde hvor medarbejderne har afkrydset to eller flere opgavekategorier inden for samme kvartersinterval.
- Tilfælde hvor registreringskemaets tabel til supplerende tidsregistreringer (tidsforbrug uden for almindelig arbejdstid) er anvendt til angivelse af den samlede arbejdstid på opgavekategorierne.
- Justeringer i registreringer på baggrund af medarbejdernes kommentar på skemaets bagside.

Dato: 15. august 2017

Sags ID: SAG-2015-01256
Dok. ID: 2392803

E-mail: TRDI@kl.dk
Direkte: 3370 3085

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 8 af 8

Tabel 6 opsummerer antal deltagere og registreringskemaer efter KL's kvalitetssikring.

Tabel 6 Antal deltagende medarbejdere og antal registreringskemaer³

	København	Frederikssund	Roskilde	Esbjerg	Middelfart	Total
Antal deltagere	241	63	111	99	185	699
Antal skemaer	1899	539	894	874	1620	5826

Efter kvalitetssikringen er der gennemført enkelte omkodninger af data, herunder omkodning af de selvrapporterede stillingsbetegnelserne, således at der i afrapporteringen indgår følgende fem stillingskategorier: Pædagog, Pædagogmedhjælper, Pædagogisk assistent, Under uddannelse og Vikar.

Tidsregistreringsdata er suppleret med baggrundsdata leveret på kommune- og institutionsniveau, som er anvendt til kvalitetssikring og berigelse af tidsregistreringsdata samt yderligere kvalificering af analyserne i afrapporteringerne. Fx er tidsregistreringsdata koblet med data på belægningsgrad (børnefremmøde) i institutionerne og planlagt medarbejderantal, der er baseret på vagtplaner for registreringsperioden, som institutionerne har fremsendt til KL. Data på belægningsgrad og vagtplaner er leveret i forskellig form og format til KL, som efterfølgende har samlet, rensset og struktureret data samt koblet disse data med data fra tidsregistreringsundersøgelse.

³ Ballerup: 946 skemaer og 119 medarbejdere